

Av. Dr. Muhammed SULU

ANONİM ORTAKLIKLarda ŞİRKET MENFAATİ KAVRAMI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ	1
1. KONUNUN ÖNEMİ	1
2. ÇALIŞMADA TAKİP EDİLEN YÖNTEM VE AMAÇ.....	2
3. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	3

BİRİNCİ BÖLÜM

1. ŞİRKET MENFAATİ KAVRAMI	7
1.1. Menfaat Kavramı.....	7
1.2. Şirket Menfaati Kavramına Genel Bakış	8
1.2.1. Şirket Menfaati Kavramını Açıklayan Teorik Görüşler....	14
1.2.1.1. Pay sahibi Teorisi (Shareholder Theory)	14
1.2.1.2. Çıkar Grubu Teorisi (Stakeholder Theory)	16
1.2.1.3. Karma Teori	18
1.2.1.4. Değerlendirmemiz	22
1.3. Şirket Menfaati Kavramının Tarihsel Gelişimi	24
1.4. Kapsamı ve Tanımı.....	29
1.5. Karşılaştırmalı Hukukta Şirket Menfaati Kavramı	37

1.5.1. Anglosakson Hukukunda Şirket Menfaati.....	37
1.5.1.1. Amerikan Hukukunda Şirket Menfaati	37
1.5.1.2. İngiliz Hukukunda Şirket Menfaati	42
1.5.2. Kara Avrupası Hukukunda Şirket Menfaati.....	45
1.5.2.1. Alman Hukukunda Şirket Menfaati.....	45
1.5.2.2. İsviçre Hukukunda Şirket Menfaati.....	51
1.5.2.3. Avrupa Birliği Hukukunda Şirket Menfaati.....	55
1.6. Türk Hukukunda Şirket Menfaati.....	57
1.7. Değerlendirmemiz ve Öneriler	71

İKİNCİ BÖLÜM

2. PAY SAHİPLERİNİN MENFAATİ KAVRAMI	77
2.1. Şirket Menfaati ile Pay Sahiplerinin Menfaatinin Çatışması	79
2.1.1. Pay Sahibinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı (TTK m. 437).....	82
2.1.2. Rüçhan Hakkının Kaldırılması veya Sınırlandırılması....	86
2.1.3. Pay Devrinin Sınırlandırılması (Bağlam)	88
2.1.4. Şarta Bağlı Sermaye Artırımı	96
2.1.5. Pay Sahipleri Arasında Eşit İşlem İlkesi.....	98
2.1.6. Pay Sahibinin Dolayısıyla (Yansıma) Zararının Tazmini	101
2.1.7. Pay Sahiplerinin Şirkete Borçlanma Yasağı.....	105
2.1.8. Halka Açık Ortaklıklarda Örtülü Kazanç Aktarımı Yasağı (SerPK m. 21)	112
2.1.9. Haklı Sebeple Şirketin Feshi.....	119
2.2. Pay Sahiplerinin Menfaati Kavramı İçin Ara Sonuç.....	124

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN MENFAATİ	127
---	-----

3.1. Şirket Menfaati ile Yönetim Kurulu Üyelerinin Menfaatinin Çatışması	129
3.1.1. Pay Sahibi Olan Yönetim Kurulu Üyeleri Bakımından ..	130
3.1.2. Pay Sahibi Olmayan Yönetim Kurulu Üyeleri Bakımından.....	133
3.2. Yönetim Kurulunun Özen ve Bağlılık Borcu	134
3.2.1. Yönetimle Görevli Üçüncü Kişilerin Özen ve Bağlılık Borcu	140
3.3. Müzakerelere Katılma Yasağı.....	146
3.4. Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirketle İşlem Yapma Yasağı.....	152
3.5. Yönetim Kurulu Üyelerinin Şirkete Borçlanma Yasağı	158
3.6. Yönetim Kurulu Üyelerinin Rekabet Yasağı	166
3.6.1. Diğer Ticaret Şirketlerindeki Yöneticilerin Rekabet Yasakları.....	172
3.7. İçeriden Öğrenenlerin Ticareti (Insider Trading) Yasağı	174

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. ŞİRKETLER TOPLULUĞUNDA ŞİRKET MENFAATİ KAVRAMI	177
4.1. Topluluk Menfaati Kavramı	179
4.2. Hakimiyetin Hukuka ve Şirket Menfaatlerine Aykırı Kullanılmasından Doğan Sorumluluk.....	182
4.3. Satın Alma Hakkı (Squeeze Out).....	188

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. ŞİRKET MENFAATİNİN KORUNMASINA İLİŞKİN HUKUKÎ REJİM VE TEDBİRLER.....	193
5.1. Şirket Menfaatinin Kavramsal Önemi ve Korunması Gerekliliği	193
5.2. Türk Hukukunda Şirket Menfaatini Koruyan Esaslı Bir Rejimin Bulunmayışı	194

5.2.1. Şirket Malvarlığını Korumaya Yönelik Düzenlemeler....	197
5.2.2. Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü	204
5.2.2.1. Yokluk.....	205
5.2.2.2. Butlan	205
5.2.2.3. İptal Edilebilirlik	210
5.2.3. Şirkete Kayyım Atanması	217
5.2.3.1. Temsil Kayyımlığı.....	218
5.2.3.2. Yönetim Kayyımlığı	220
5.2.3.3. Koruma Tedbiri Olarak Şirket Yönetimi Kayyımlığı (CMK m. 133).....	224
5.2.4. Şirket Menfaatinin Korunmasına İlişkin Cezai Tedbirleri.....	226
5.3. Anglosakson Hukukunda.....	228
5.4. Kara Avrupası Hukukunda	230
5.4.1. Alman Hukukunda	230
5.4.2. İsviçre Hukukunda.....	232
6. ÖNERİLER.....	235
SONUÇ	239
KAYNAKÇA	245